

Презентація на тему “Іудаїзм”

Студентки 34 групи ФІМ
Федорової Анни Олександрівни

Зміст

Вступ

1. Священні тексти іудаїзму
2. Головні особливості іудейської віри
3. Релігійні течії в історії іудаїзму
4. Течії сучасного іудаїзму

Вступ

Іудаїзм – перша монотеїстична релігія в історії людства, яка проголосила поклоніння лише Єдиному Богу, Особистості, Творцю світу. Іудаїзм – найбільш значуща за впливом національна релігія світу. Своїми віровчительними особливостями він дав шлях двом світовим релігіям – християнству й ісламу. Саме через це його іноді (з певними уточненнями) включають до кола світових релігій. Іудаїзм – релігія єврейського народу, що формувалася протягом багатьох століть. Етапи її становлення й розвитку викладені у Біблії – у Старому Заповіті.

Священні тексти іудаїзму

Писемна спадщина іудаїзму величезна. Історія відносин єврейського народу з Богом і одкровення Божі через пророків записувалися протягом віків у священних книгах. Священні книги іудаїзму ТаНаХ (у християнстві Старий заповіт) поділяються на:

Закон (Тора)

Писання (Небеїм)

Пророки (Кхетубім)

Повчання (книги вчительні або поетичні)

Закон (Тора)

Закон (Тора) – це П'ятикнижжя Мойсея, основний священний текст іудаїзму. Складається з книг – Буття (розповідає про створення усього сущого, про розвиток світу й людини, описує гріхопадіння, історію патріархів від Адама до смерті Йосипа в пустелі), Вихід (описує перші дні життя Мойсея, його покликання, чудеса, вихід євреїв з Єгипту і перебування їх в пустелі, Синайське законодавство – Десять заповідей), Левит (викладає закони, що відносяться до обрядів богослужіння, на виконання яких обрали левітів – священиків), Числа (містить в собі спочатку перерахунок по колінам і здатних до війни євреїв, зроблений Мойсеєм і Аароном за велінням Божим, потім описує перебування євреїв у пустелі Аравійській після Синайського законодавства, говорить про закони, прийняті у цей час, і війни євреїв з амореями), Повторення Закону – Второзаконня (містить повторення всього Закону, який дав Бог єврейському народу і зробленого Мойсеєм перед смертю для нового покоління євреїв).

Писання (Небеїм)

Писання (Небеїм) (книги історичні) розповідають про відновлення й падіння обраного народу, котрий зберіг віру в Єдиного Бога, про історію його релігії та життя: Книга Ісуса Навіна (містить історію завоювань і поділу землі обітованої і закінчується смертю цього керманича народу Божого), Книга Суддів, в тому числі Книга Рут (за Переданням, написана пророком Самуїлом, викладає історію євреїв під час періоду Суддів, від смерті Ісуса Навіна до смерті Самсона, а також розповідає про підкорення Ізраїлю сусідніми народами і визволення його за часом звернення до Бога через Суддів.

Пророки (Кхетубім)

Пророки (Кхетубім) – ці книги відносяться до падіння народу Божого, містять пророкування майбутнього. Книги «великих» пророків: Ісаї (месіанський пророк), 1-а та 2-а книги Єремії (спроба врятувати Єрусалим і оплакування зруйнованого Єрусалиму), Єзекіїля (Суд Божий на оточуючі народи), Даниїла (пророцтва у Вавилоні). Книги «малих» пророків: Осії (відступництво Ізраїлю), Іоїля (передбачення євангельського часу), Амоса (майбутня слава царства Давидового), Овдії (загибель Едома), Йони (прояв милосердя у Ніневії), Михея (Мессія народиться у Віфліємі), Наума (зруйнування Ніневії), Авакума (загибель халдеїв), Софонії (прийде час «чистих вуст»), Агія (відновлення храму), Захарії (видіння про майбутнього Мессію), Малахії (останнє старозаповітне слово до непокірного народу).

Повчання

Повчання (книги вчительні або поетичні) містять вчення про віру та описують золотий вік єврейського народу: Книга Іова (розповідає про тайну й смисл страждання неповинних людей), Книга Екклесіастова (роздуми про марноту земного життя й про те, як краще жити в плінному світі, ключове слово цієї книги – «вічність», стверджується, що в глибинах своєї душі людина молиться про вічність, однак Бог приховав цю останню таємницю від неї), Пісня над Піснями (уславлюється подружня любов, дається метафоричне зображення Церкви Христової), Приповісті Соломона (йдеться про практичні справи в житті, особливий наголос зроблено на таких якостях людини, як праведність і страх Божий), Книга Псалмів (150 поем), Неканонічні Премудрості Соломонові.

Головні особливості іудейської віри

- Бог єдиний. Він створив світ і обрав отців Ізраїлю, яким допомагав у всіх труднощах.
- Бог у своїй єдності безмежний, немає образу і початку, неосяжний, дає про Себе знати усьому живому.
- Бог говорив з людьми через пророків, з яких найбільшим є Мойсей. Мойсею було дано увесь Закон й іншого Закону ніколи не буде.
- Віра передусім проявляється у виконанні Закону, а потім уже в добрих справах.
- Зло існує у світі, наскільки йому дозволяє Бог. Господь нагороджує праведника і карає грішника.
- Бог створив людину іншою порівняно з рештою створінь світу. Людина складається з душі й тіла.

- Іудаїзм не вважає, що наслідком гріхопадіння стало ушкодження людської природи і обмежується лише вказівкою на втрату людиною безсмертя.
- Крім обраного народу Ізраїлю, існують інші народи, які можуть бути виправданими за умови, що вони приймуть за істину положення іудаїзму.
- Центром життя общини є синагога (від грецького – зібрання).
- Нагорода за виконання заповідей надається не лише конкретній людині, але відображається на долі всього народу.
- У кінці часів Бог буде судити кожного за його справами.

Релігійні течії в історії іудаїзму

- Фарисеї – релігійні ортодокси, котрі дотримувалися кожної деталі Закону і здебільшого втрачали відчуття самого його духу. Зовнішня демонстрація виконання заповідей часто перетворювалася на подобу змагань у «святості», що вели фарисеї між собою. Фарисеї склали найчисельнішу секту часів євангельських подій.

- Саддукеї – зазвичай, священники і деякі члени синедріону. Були надзвичайно консервативними в релігійних питаннях, але схильними до політичних компромісів, за допомогою яких намагалися зберегти своє високе положення в суспільстві. Категорично не приймали «усного Закону», яким фарисеї доповнювали писаний Закон Старого Заповіту (Декалог), тому саддукеї не вірили у воскресіння мертвих (у П'ятикнижжі це вчення чітко не викладено).

- Єссеї – невелика закрита секта, члени якої часто себе ізолювали від зовнішнього світу. Виникла як протест проти грецького впливу на єврейську релігію, а також як реакція на хибну поведінку іудейських царів і байдуже ставлення єврейського народу до питань дотримання Закону.
- Зилоти – націоналісти, які зберігали дух Іуди Маккавея. Відмовлялися сплачувати римлянам податки і готувалися до війни, яка, на їхню думку, мала призвести до створення царства Божого на землі.
- Книжники – знавці закону, котрі тлумачили його відносно повсякденного життя. Їх ще називали «законниками» або «вчителями» («рабинами»).

Течії сучасного іудаїзму

Сучасний іудаїзм розділився на три основних течії:
ортодоксальну, реформаторську, консервативну.

Серед ортодоксів вирізняються представники руху хасидів. Спираючись на талмудичний принцип («Святійший, хай буде благословенним І'мя Його, вимагає серця»), хасидизм звернувся не стільки до розуму й інтелекту, скільки до почуттів та емоцій віруючих. У періоди великих гонінь у освічених іудеїв основною підтримкою в житті були заняття Торою, однак люди неосвічені, котрі складали більшість єврейського населення, такої підтримки були позбавлені. Саме їм, хасидизм запропонував вихід і засіб уникнути занепаду й відчаю. Засновником хасидизму є Ізраель Баал (Шем-Тов). В основі хасидизму лежить учення про необхідність любові й піклування по відношенню до простого, неосвіченого єврея.

Течії сучасного іудаїзму

Переслідування євреїв у різних країнах стали причиною уосібнення в своїй культурі та релігії. Однією з характерних рис іудаїзму є замкненість і самоспрямованість. Утім, час вніс свої корективи у вчення й культову практику іудаїзму.

З'явилася нова реформаторсько-ліберальна форма віровчення, в якій положенням Талмуду вже не надається першорядне значення. Зокрема, святкування суботи перенесено на неділю, послідовники не дотримуються визначених обмежень на їжу і т.п. Однак, ліберальний варіант вчення все ж таки побудований на основі строгого єдинобожжя.

Третя гілка сучасного іудаїзму – консервативний рух займає проміжне місце між ортодоксальним і ліберальним напрямом. Представники цього крила дотримуються основних традицій і прагнуть зберегти сутнісні особливості національної культури і релігії у незмінному вигляді.

Висновок

Іудаїзм як монотеїстична релігія, як розвинена культурна традиція відіграв надзвичайно важливу роль у розвитку світової культури, і перш за все релігії. Беручи свій початок з Єгипту культурно-релігійна спадщина іудаїзму проникла і на захід і на схід. Залишається незрозумілим, чому іудаїзм у своїй першотворній формі не розповсюдився так, як, скажімо, християнство чи іслам.

Причиною цього стало те, що іудаїзм поступово все більш замикався в рамках своїх общин і відокремлювався від оточуючих його релігій. Можливо, якби іудаїзм «поглинав» інші релігії, зазнаючи при цьому невеликих трансформацій, то зараз би ця релігія претендувала б на звання світової.

Але більш розвинені монотеїстичні релігії випередили іудаїзм. Тому ми можемо визнати надзвичайно важливий вплив іудаїзму на розвиток світової культури і релігії, але сучасний іудаїзм не є впливовою релігією.

Список використаної літератури

1. Васильев Л. С. «История религии востока». М., 1988.
2. Лубський В. І. «Релігіознавство». К., видавництво «Вілбор», 1997.
3. Comronts® Reference Library. L., 1996.
4. «Большая энциклопедия Кирилла и Мефодия», М., К&М, 1998.
5. Біблія, Старий Заповіт.